

Littafin Daniyel — Lamba Dari da Hamsin da Takwas

Bayyana Wahayin: Fahimtar Kwanakin Makoki a cikin Daniyel

Jeff Pippenger

2024-03-25

A shekara ta uku ta Sarautar Sairus, sarkin Farisa, an bayyana wani al'amari ga Daniyel, wanda ake kira Belteshazzar; al'amarin kuwa gaskiya ne, amma lokacin da aka kayyade ya yi tsawo; sai ya fahimci al'amarin, ya kuma sami fahimtar wahayin. A wadannan kwanaki ni, Daniyel, ina makoki har makonni uku cif. Ban ci burodi mai dadi ba, nama ko ruwan inabi kuma ba su shiga bakina ba, ban kuma shafa wa kaina mai ko kaɗan ba, har sai da cikakkun makonni uku suka cika. Kuma a rana ta ashirin da huɗu ga wata na fari, sa'ad da nake a gefen babban kogin, wanda ake kira Hiddekel. Daniyel 10:1–4.

A cikin kwanaki uku da rabi na alama na Wahayi sura ta goma sha ɗaya, sa'ad da shaidu biyu suke kwance matattu a kan titi, an bayyana wani “abu” ga Belteshazzar. Tun da farko ya riga ya fahimci “wahayin” (mareh), gama a sura ta tara, Jibra'ilu ya riga ya zo ya ba shi fahimtar wahayin.

I, tun ina cikin magana a cikin addu'a, sai mutumin nan Jibra'ilu, wanda na gani a wahayin farko, aka sa ya yi saurin tashi, ya taɓa ni wajen lokacin hadayar yamma. Sai ya sanar da ni, ya yi magana da ni, ya ce, Ya Daniyel, yanzu na fito domin in ba ka fasaha da fahimta. A farkon roke-rokenka umarni ya fito, ni kuwa na zo domin in nuna maka; gama kai kaunatacce ne kwarai: saboda haka ka fahimci al'amarin, ka kuma lura da wahayin. Daniyel 9:21–23.

“mutumin nan Jibra'ilu, wanda” Daniyel “ya gani a cikin wahayi tun da farko,” yana nufin “chazon,” wahayin tarihin annabci, wanda yake nuni da yadda Jibra'ilu ya fassara wa Daniyel wahayin mulkokin annabcin Littafi Mai Tsarki a sura ta takwas. Amma “wahayin,” wanda a sa'an nan Daniyel zai yi la'akari da shi a sura ta tara, shi ne “mareh,” wahayin bayyanuwa. Sa'an nan Jibra'ilu ya ba Daniyel rarrabewar tarihi na annabcin shekaru dubu biyu da ɗari uku.

Babi na tara ya cika a shekara ta fari ta Dāriyus. Sa'ad da Belteshazzar ya ce “ya fahimci wahayin,” a “shekara ta uku ta Kores,” ya riga ya fahimci wahayin “mareh” har tsawon shekaru biyu. Abin da Belteshazzar ya zo ya fahimta a “wadancan kwanaki” na makoki shi ne “abu,” wato kalmar Ibrananci “dabar,” kuma ya yi tsawo, gama kayyadadden lokacin shekaru dubu biyu da ɗari biyar da ashirin ne.

Daniyel ya riga ya fahimci wani bangare na “abin,” domin yana aiwatar da addu'ar Littafin Firistoci ashirin da shida a sura ta tara, kuma wannan ita ce addu'ar “abin.” An kara haske game da “sau bakwai,” wanda Belteshazzar ya zo ya fahimta a cikin kwanaki ashirin da ɗaya na makoki, kuma ƙarin hasken da aka yi a kan “sau bakwai” a lokacin wadannan kwanaki na makoki, ya kasance alamar ƙarin haske a kan “sau bakwai” a shekara ta 1856. Milleriyawa ma a baya sun san game da “sau bakwai,” domin sun yi shelarsa, amma akwai ƙarin haske da za a yi amfani da shi don gwada su daidai a wannan mahimmin lokacin a tarihinsu sa'ad da suka sauya daga motsin

Filadelfiya zuwa motsin Lawodikiya.

Kwanakin makokin Belteshazzar sun yi daidai da tarihin annabci na lokacin da motsin Filadelfiya ya sauya zuwa motsin Lawodikiya a shekarar 1856, sa'an nan kuma zuwa cocin Adventist ta Lawodikiya a shekarar 1863. Duka tarihin Belteshazzar da na Milleriyawa game da farin haske a kan "lokuta bakwai," ya yi daidai da sauyin motsin Lawodikiya na mala'ika na uku zuwa motsin Filadelfiya na mutum dubu dari da arba'in da huɗu, kuma a cikin kwanakin makoki, wato a lokacin jinkiri, lokacin da ya kamata a bayyana farin haske a kan "lokuta bakwai,".

Belteshazzar yana wakiltar duka manzo da kuma wani motsi. A kwanakin makokinsa, dole ne manzon ya fahimci "abu," wanda shi ne Gaskiya, sa'an nan kuma ya gabatar da "abu" ga wani motsi, sa'ad da Mika'ilu ya tayar da shaidu biyu a shekara ta 2023.

Kalmar Ibraniyanci "mareh" (wahayin bayyanar Almasihu), wadda aka bayyana Daniyel yana fahimtarta a aya ta ɗaya, an gabatar da ita sau huɗu a cikin wahayi na karshe na Daniyel. Sau biyu an fassara ta da "wahayi," sau biyu kuma da "bayyanar." A karo na farko da Daniyel ya yi amfani da kalmar a aya ta ɗaya, yana nuna cewa ya fahimci "wahayin," amma sauran nassin guda uku suna nuna Daniyel yana fuskantar wannan wahayi. A aya ta shida, fuskar Almasihu ta kasance "kamar 'bayyanar' wal'kiya."

A rana ta ashirin da huɗu ga watan fari kuwa, sa'ad da nake a gefen babban kogin, wato Hiddekel; sai na ɗaga idona, na duba, ga shi kuwa wani mutum sanye da lilin, kuma an ɗaure kugunsa da zinariya mai kyau ta Uphaz. Jikinsa kuma ya yi kama da dutsen beryl, fuskarsa kuma kamar hasken wal'kiya, idanunsa kuma kamar fitilun wuta, hannuwansa da kafafunsa kuma launinsu kamar tagulla mai gogewa, muryar kalmominsa kuma kamar muryar taro mai yawa. Ni kuma Daniyel kaɗai na ga wahayin; gama mutanen da suke tare da ni ba su ga wahayin ba; amma wata babbar rawar jiki ta faɗa musu, har suka gudu suka buya. Saboda haka aka bar ni ni kaɗai, na ga wannan babban wahayi, kuma babu farfi da ya rage a cikina: gama kyawuna ya juya a cikina ya zama lalacewa, kuma ban riƙe wani farfi ba. Daniyel 10:4–8.

Akwai wata kalmar Ibrananci dabam da ake fassarawa da "wahayi," wadda za mu yi magana a kanta bayan mun bayyana wasu siffofi na kalmar Ibrananci "mareh." A ayoyin da suka gabata, kalmar "bayyanuwa" ce, wato ita ce kalmar Ibrananci "mareh." Ita ce wannan kalmar kuma aka fassara da "wahayi" a aya ta goma sha shida. A aya ta goma sha shida, wahayin Almasihu ya sa Daniyel baƙin ciki.

Sai ga shi, wani mai kama da surar 'ya'yan mutane ya taɓa lefunana; sa'an nan na buɗe bakina, na yi magana, na ce wa wanda yake tsaye a gabana, Ya shugabana, saboda wahayi baƙin cikina ya komo a kaina, kuma ban rage da wani farfi ba. Daniyel 10:16.

Kalmar Ibrananci da aka fassara da "baƙin ciki," tana nufin kuɗiya, kuma "wahayin" bayyanar Almasihu da Daniyel ya gani a ayar ya juya a kan kuɗiya. "Kuɗiya" a cikin annabci tana wakiltar maɓallin juyawa.

"Akwai darussa da ya kamata a koya daga tarihin zamanin da ya shige; kuma ana jawo hankali zuwa ga waɗannan, domin kowa ya gane cewa Allah yana aiki a kan irin layukan nan yanzu

kamar yadda ya taɓa yi kullum. Ana ganin hannunsa a cikin aikinsa da kuma a tsakiyar al'ummai yanzu, daidai kamar yadda aka taɓa gani tun daga lokacin da aka fara shelanta bishara ga Adam a Adnin.

“Akwaɓi lokuta waɗanda suke zama mahimman wuraren juyawa a tarihin al'ummai da na iƙkilisiya. A cikin tanadin Allah, sa'ad da waɗannan matsaloli dabam-dabam suka zo, ana ba da haske domin wancan lokaci. Idan aka karɓe shi, akwaɓi ci gaban ruhaniya; idan kuwa aka ƙi shi, komawar ruhaniya baya da rushewa gaba ɗaya suna biye. Ubangiji a cikin maganarsa ya bayyana aikin bishara mai kai hari yadda aka gudanar da shi a baya, kuma yadda za a gudanar da shi a nan gaba, har zuwa rikici na ƙarshe, sa'ad da wakilan Shaidan za su yi motsinsu na ban mamaki na ƙarshe.” Bible Echo, August 26, 1895.

Aya ta goma sha shida tana wakiltar muhimmin juyin hali a cikin tarihin da Belteshazzar yake wakilta. Juyin hali ne ga ƙahon Jamhuriya (al'umma) da kuma ƙahon Furotesta (ikalisiya) duka biyun. Tana wakiltar rikici, kuma tana wakiltar wurin da ake ba da haske na musamman domin wannan tarihin. Juyin halin da ya faru ga Daniyel ya auku ne sa'ad da aka “taɓa” Daniyel, a karo na biyu cikin sau uku. Za a taɓa Daniyel sau uku, kuma a karo na biyu da aka taɓa shi ne ya zama muhimmin juyin hali ga Daniyel, kuma wannan juyin hali shi ne karo na biyu cikin sau uku da Daniyel ya ga wahayin “mareh”.

Sai ga shi, wani mai kama da surar 'ya'yan mutane ya taɓa leɓunana; sa'an nan na buɗe bakina, na yi magana, na ce wa wanda yake tsaye a gabana, Ya ubangijina, saboda wahayin nan baƙin cikina ya koma a kaina, kuma ban rage da ƙarfi ko kaɗan ba. Daniyel 10:16.

Za mu yi magana kan taɓo guda uku nan ba da daɗewa ba. Na farkon cikin sau huɗun da Daniyel ya yi amfani da kalmar “mareh”, shi ne shaidarsa cewa ya fahimci wahayi, kuma nassoshi uku na ƙarshe suna bayyana abin da ya fuskanta sa'ad da ya ga bayyanar ainihin kamannin. A karo na uku da ya ambaci wahayin bayyanar, shi ne aya ta goma sha takwas, inda aka taɓa shi a karo na uku.

Sai wani mai kama da siffar mutum ya sāke zuwa ya taɓa ni, ya kuma ƙarfafa ni. Daniyel 10:18.

A taɓawa ta biyu, a aya ta goma sha shida, wadda ita ce nuni na biyu ga wahayin “marah”, ƙarfinsa ya ƙare, amma a taɓawa ta uku, an mai da ƙarfinsa. A ayoyi na goma, goma sha shida, da goma sha takwas an taɓa Daniyel. A aya ta shida, Daniyel ya ga bayyanar Almasihu, sa'an nan kuma Jibra'ilu, kuma a aya ta goma, Jibra'ilu ya taɓa Daniyel a karo na farko.

Sa'an nan na ɗaga idanuna, na duba, sai ga wani mutum sanye da lilin, kuma ƙugunsa a ɗaure da zinariya mai tsabta ta Uphaz. Jikinsa kuma kamar darajar beryl ne, fuskarsa kuma kamar bayyana ta walƙiya, idanunsa kuma kamar fitilun wuta, hannayensa da ƙafafunsa kuma kamar tagulla goge-goge a launi, kuma muryar kalmominsa kamar muryar taron jama'a mai yawa ce. Ni kuwa, Daniyel, ni kaɗai ne na ga wannan wahayi; gama mutanen da suke tare da ni ba su ga wahayin ba; amma wata babbar rawar jiki ta kama su, har suka gudu suka buya. Saboda haka aka bar ni ni kaɗai, na ga wannan babban wahayi, ba kuwa sauran ƙarfi a gare ni; gama kyawuna ya juya a cikina ya zama ɓarna, ban kuwa riƙe wani ƙarfi ba.

Duk da haka na ji muryar kalmominsa; sa'ad da na ji muryar kalmominsa kuwa, sai barci mai nauyi ya rufe ni a kan fuskata, fuskata kuma tana duban kasa. Sai ga wata hannu ta taɓa ni, ta daga ni a bisa gwiwoyina da tafiɓ hannuwana. Sai ya ce mini, Ya Daniyel, mutum kaunatacce kwarai, ka fahimci kalmomin da nake faɗa maka, ka kuma tsaya daidai; gama yanzu an aiko ni zuwa gare ka. Da ya faɗa mini wannan magana, sai na tsaya ina rawar jiki. Sa'an nan ya ce mini, Kada ka ji tsoro, Daniyel; gama tun daga ranar farko da ka sa zuciyarka ga fahimta, ka kuma kasƙantar da kanka a gaban Allahnka, an ji kalmominka, ni kuwa na zo ne saboda kalmominka. Amma shugaban mulkin Farisa ya yi tsayayya da ni kwana ashirin da ɗaya; amma ga shi, Mika'ilu, ɗaya daga cikin manyan shugabanni, ya zo ya taimake ni; na kuma zauna a can tare da sarakunan Farisa. Yanzu na zo ne domin in sa ka fahimci abin da zai faru da jama'arka a kwanaki na karshe: gama hangen nesan har yanzu na kwanaki masu yawa ne. Daniyel 10:5–14.

Sa'an nan a aya ta sha shida, aka saƙe taɓa Daniyel a karo na biyu, sa'ad da ya ga wahayin Almasihu.

Sa'ad da ya faɗa mini irin waɗannan kalmomi, sai na sunkuyar da fuskata zuwa kasa, na zama marar magana. Sai ga wani mai kama da kamannin 'ya'yan mutane ya taɓa leɓunana; sa'an nan na buɗe bakina, na yi magana, na ce wa wanda yake tsaye a gabana, Ya ubangijina, ta wurin wahayin nan baƙincikena ya komo a kaina, ba kuwa wani ƙarfi da ya rage mini. Gama yaya bawan ubangijina nan zai iya yin magana da ubangijina nan? Gama ni kuwa, nan take babu sauran ƙarfi a cikina, ba kuwa numfashi da ya rage a cikina. Daniyel 10:15–17.

Sa'an nan aka taɓa Daniyel a karo na uku, a bayyanar Jibrilu, ba Almasihu ba.

Sa'an nan wani kuma mai kama da siffar mutum ya saƙe zuwa ya taɓa ni, ya ƙarfafa ni, ya ce, Ya kai mutum kaunatacce kwarai, kada ka ji tsoro: salama ta tabbata gare ka; ka yi ƙarfi, i, ka yi ƙarfi. Da ya yi mini magana kuwa, sai na ƙarfafa, na ce, Bari ubangijina ya yi magana; gama ka ƙarfafa ni. Sai ya ce, Ka san dalilin da ya sa na zo gare ka? Yanzu kuwa zan koma in yi yaƙi da sarkin Farisa: sa'ad da na tafi kuwa, ga shi, sarkin Girka zai zo. Amma zan nuna maka abin da yake a rubuce a cikin littafin gaskiya: kuma babu wani da yake tare da ni a cikin waɗannan al'amura, sai Mika'ilu, sarkinku. Daniyel 10:18–21.

An taɓa Daniyel sau uku, kuma a karo na farko da na uku mala'ikan Jibra'ilu ne ya taɓa shi. A karo na biyu da aka taɓa shi, Almasihu ne. Daniyel ya yi amfani da kalmar Ibraniyanci iri ɗaya sau huɗu, amma a karo na farko cikin waɗannan huɗun, a aya ta ɗaya, yana bayyana cewa ya fahimci “wahayin.” Fahimtar gaskiya abu ne mai muhimmanci, amma ba daidai take da fuskantar gaskiyar ba, kamar yadda ya yi a sauran lokuta ukun.

Sa'ad da kwanakin makokin Daniyel suka ƙare, aka ba shi wani ƙwarewar wahayin, wanda ya riga ya fahimta tun kafin kwanakin makokinsa su cika. Wannan ƙwarewar ta ƙunshi mataƙai uku, waɗanda aka wakilta ta wurin shafuwa uku. Jibrilu ne ya aiwatar da shafuwa ta farko da ta karshe, Almasihu kuma ne ya yi shafuwa ta tsakiya. Shafuwa ta farko da ta karshe su ne harafin farko da na karshe na baƙafen Ibrananci. A wannan mataƙi na biyu, Daniyel ya gane matsayinsa a matsayin mai zunubi mai tawaye dangane da Ubangijinsa, saboda haka shafuwa ta tsakiya tana wakiltar tawaye, kamar yadda harafi na goma sha uku na baƙafen Ibrananci yake wakilta.

“Amma Bitrus a yanzu bai kara kula da jiragen ruwa ko kaya ba. Wannan mu’ujiza, fiye da kowace irin wadda ya taɓa gani, ta kasance a gare shi bayyana ikon Allah ne. A cikin Yesu ya ga Wanda yake riƙe da dukan halitta a ƙarƙashin ikonsa. Kasancewar allahntaka ta bayyana rashin tsarkinsa. Kaunar da yake yi wa Ubangijinsa, kunyarsa saboda rashin bangaskiyarsa, godiyarsa saboda sauƙaƙawar Almasihu, fiye da duka kuma, jin ƙazantarsa a gaban tsarkin marar iyaka, suka rinjaye shi. Yayin da abokan aikinsa suke tanadar abin da ke cikin tarun, Bitrus ya faɗi a ƙafafun Mai Ceto, yana cewa, ‘Ka rabu da ni; gama ni mutum ne mai zunubi, ya Ubangiji.’”

“Ita ce wannan kasancewar tsarkin Allah da ta sa annabi Daniyel ya fāɗi kamar matacce a gaban mala’ikan Allah. Ya ce, ‘Kyawuna ya juya a cikina ya zama lalaci, ban kuma riƙe wani ƙarfi ba.’ Haka kuma, sa’ad da Ishaya ya ga ɗaukakar Ubangiji, sai ya furta, ‘Kaitona! gama na hallaka; domin ni mutum ne mai leɓɓa marasa tsarki, kuma ina zama a tsakiyar jama’a masu leɓɓa marasa tsarki: gama idanuna sun ga Sarki, Ubangijin runduna-runduna.’ Daniyel 10:8; Ishaya 6:5. Aka kawo ɗan’adam, tare da rauninsa da zunubinsa, cikin kwatanci da kamalar Allahntaka, sai ya ji cewa sam bai isa ba kuma marar tsarki ne. Haka ya kasance ga dukan waɗanda aka ba su ganin girman Allah da ɗaukakarta.”

“Bitrus ya furta cewa, ‘Ka rabu da ni; gama ni mutum ne mai zunubi;’ duk da haka ya manne wa ƙafafun Yesu, yana jin cewa ba zai iya rabuwa da Shi ba. Mai Ceto ya amsa, ‘Kada ka ji tsoro; daga yanzu za ka kama mutane.’ Bayan Ishaya ya ga tsarkin Allah da rashin cancantarsa ne aka ba shi amanar sakon Allahntaka. Bayan kuma aka kai Bitrus ga musun kai da dogaro ga ikon Allahntaka ne ya karɓi kiran aikinsa domin Almasihu.” The Desire of Ages, 246.

Wahayin “march” shi ne wahayin bayyanar Almasihu, amma mala’ika Jibra’ilu an wakilta shi ta wurin lokaci na biyu da na huɗu da Daniyel ya yi amfani da wannan kalma. A karo na farko magana ce cewa Belteshazzar ya fahimci wahayin, amma ukun ƙarshe suna wakiltar Daniyel yana fuskantar wahayin. A lokuta uku da Daniyel ya fuskanci wahayin, an kuma taɓa shi.

Lokacin farko da Jibrilu ya taɓa shi ya kasance ne bayan ya ga bayyanuwar Almasihu mai ɗaukaka, kuma wannan abin da ya fuskanta ya bar shi cikin “barci mai nauyi a fuskata, fuskata kuma tana wajen ƙasa.” Wahayin ya haifar da rarrabewa, gama waɗanda suke tare da shi “ba su ga wahayin ba; amma wata babbar rawar jiki ta kama su, har suka gudu suka boye kansu.” A cikin baƙin ciki na farko, Irmiya “ya zauna shi kaɗai, saboda hannun Allah,” kuma a cikin Belteshazzar “ba wata ƙarfi da ta rage” “gama” “kyawuna ya juya a cikina ya zama ruɓa, kuma” “ban riƙe wani ƙarfi ba.”

Da zarar Jibrilu ya taɓa shi a karo na fari, sai Jibrilu ya ɗora Daniyel a kan gwiwowinsa da tafukan hannuwansa. Sa’an nan ya umarci Daniyel ya fahimci kalmomin da yake faɗa masa, ya kuma tashi tsaye; hakan kuwa ya yi, ko da yake yana rawar jiki. Daga nan Jibrilu ya ba Daniyel cikakken bayani game da abin da ya faru a cikin kwanaki ashirin da ɗaya na makokin Daniyel. Ya bayyana cewa, bayan ya yi gwagwarmaya da sarakunan Farisa na tsawon kwanaki ashirin da ɗaya, sai Mika’ilu ya sauko daga sama domin ya shiga yaƙin; sa’an nan Jibrilu ya zo domin ya amsa addu’o’in Daniyel ya kuma bayyana wa Daniyel “abin da zai sami mutanenka a cikin kwanaki na ƙarshe.” Lokacin da Mika’ilu ya sauko daga sama, aka aiko Jibrilu domin ya bayyana wa Daniyel kwanaki na ƙarshe.

An ba Daniyel bayani ta bakin Jibra'ilu ne a karshen kwanaki ashirin da ɗaya na makoki, waɗanda, a cikin amfani da “layi bisa layi” na Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya, suke wakiltar lokacin da a cikin Ezekiyel sura ta talatin da bakwai aka umarce shi sau biyu ya yi annabci ga kasusuwan matattu, domin a tashe annabawa biyu daga kaburburansu. Wannan yana faruwa ne sa'ad da Mika'ilu ya sauko daga sama ya ta da jikin Musa, yana kuma kin yin mu'amala da Shaidan a cikin littafin Yahuza. Har yanzu za a kara taɓa Daniyel sau biyu bayan Jibra'ilu ya ba shi takaitaccen bayani game da kwanakin makoki.

Bayan Jibrilu ya gama, Daniyel “ya sunkuyar da fuskarsa zuwa ƙasa, sai ya zama kurma”, sa'an nan Almasihu da kansa “ya taɓa” “leɓun” Daniyel, sannan Daniyel “ya buɗe” “bakinsa, ya yi magana, ya ce wa wanda yake tsaye a gabana, Ya ubangijina, ta wurin wahayin nan bakin cikina ya komo a kaina, kuma ban riƙe wani ƙarfi ba. Gama yaya bawan ubangijina nan zai yi magana da wannan ubangijina? gama ni kam, nan da nan babu sauran ƙarfi a cikina, haka kuma babu numfashi da ya rage a cikina.”

Kwarewar ganin Almasihu da magana da shi ya ƙaskantar da Daniyel har ƙasa cikin kura. Ya zama bebe, kuma da ya ci gaba da kasancewa haka ne da Almasihu bai taɓa leɓunansa ba, kamar yadda aka taɓa leɓunan Ishaya da gawayin da aka ɗauko daga bagaden.

Za mu ci gaba da wannan nazari a talifi na gaba.

“Sa'ad da Ishaya ya hangi wannan wahayi na ɗaukaka da girman Ubangijinsa, ya cika da nauyin ji na tsarkin Allah da keɓaɓɓentakarsa. Yaya tsananin bambancin da ke tsakanin kamalar Mahaliccinsa marar kwatanci da kuma tafarkin zunubi na waɗanda, tare da shi kansa, tun da daɗewa aka lissafta su cikin zaɓaɓɓun mutanen Isra'ila da Yahuda! ‘Kaitona!’ ya yi kuka; ‘gama ni hallakakke ne; domin ni mutum ne mai leɓɓa marasa tsarki, kuma ina zaune a tsakiyar mutane masu leɓɓa marasa tsarki: gama idanuna sun ga Sarki, Ubangijin rundunoni.’ Aya ta 5. Yana tsaye, kamar dai, a cikin cikakken hasken gaban Allah a cikin tsattsarkan wuri na ciki, sai ya gane cewa idan aka bar shi ga ajizancinsa da rashin isasshensa, ba zai taɓa iya cika aikin da aka kira shi gare shi ba. Amma aka aiko wani seraf domin ya yaye masa wannan damuwa, ya kuma shirya shi domin babban aikinsa. Aka ɗora garwashin wuta mai rai daga bagade a kan leɓɓansa, tare da kalmomin, ‘Duba, wannan ya taɓa leɓɓanka; kuma an kawar da muguntarka, an kuma tsarkake zunubinka.’ Sa'an nan aka ji muryar Allah tana cewa, ‘Wa zan aika, kuma wa zai tafi domin Mu?’ sai Ishaya ya amsa, ‘Ga ni nan; aike ni.’ Ayoyi ta 7, 8.”

“Baƙon samaniya ya umarci manzon da yake jira, ya ce, ‘Ka je, ka faɗa wa wannan jama'a, Ku dai ji, amma kada ku fahimta; Kuma ku dai gani, amma kada ku gane. Ka sa zuciyar wannan jama'a ta yi kauri, Ka sa kunnuwansu su yi nauyi, ka kuma rufe idanunsu; Don kada su gani da idanunsu, su ji da kunnuwansu, Su kuma fahimta da zuciyarsu, Su tuba, a kuma warkar da su.’” Aya ta 9, 10.

Aikin annabin ya kasance a sarari; dole ne ya ɗaga muryarsa wajen yin tsayayyar adawa da mugayen ayyukan da suka mamaye. Amma ya ji tsoron ɗaukar wannan aiki ba tare da wata tabbacin bege ba. “Ya Ubangiji, har yausha?” ya tambaya. Aya ta 11. Ashe, babu ko ɗaya daga cikin zaɓaɓɓun mutanenka da zai taɓa ganewa, ya tuba, kuma ya sami waraka?

“Nauyin zuciyarsa saboda Yahuza mai kuskure ba zai zama abin dāuka a banza ba. Aikinsa ba zai kasance marar amfani gaba dāya ba. Duk da haka, mugayen abubuwan da suka yi ta fāruwa cikin tsararraki masu yawa ba za a iya kawar da su a zamaninsa ba. A dukan rayuwarsa dole ne ya zama malami mai hakuri, mai karfin hali—annabin bege kuma na hallaka. Sa’ad da manufar Allah ta cika a farshe, cikakkiyar amfanin fofarinsa, da na aikin dukan amintattun manzannin Allah, za su bayyana. Za a ceci ragowa. Domin a kawo wannan ga tabbatsuwa, sakonnin gargadi da roko dole ne a isar ga al’umma mai tawaye, Ubangiji ya bayyana cewa: ‘Har sai an rushe birane ba mazauni, Gidaje kuma babu mutum a cikinsu, Kasar kuma ta zama kufai sarai, Ubangiji ya kuma kauda mutane zuwa nesa kwari, A tsakiyar kasar kuma a kasance da babban yashewa.’ Aya ta 11, 12.”

“Hukuncen masu nauyi da za su sauko a kan wadanda ba su tuba ba,—yaki, zaman bauta a kasashen waje, danniya, rasa iko da martaba a cikin al’ummai,—dukan wadannan za su zo ne domin wadanda za su gane a cikinsu hannun Allah mai fushi su sami jagoranci zuwa ga tuba. Kabilu goma na mulkin arewa ba da dadewa ba za a warwatsa su a cikin al’ummai, a bar biranensu kufai; rundunonin hallaka na al’ummai makiya za su riƙa mamaye kasarsu sau da sau; har ma a farshe Urushalima za ta fadi, za kuma a kwashe Yahuda zuwa bautar talala; duk da haka, Kasar Alkawari ba za ta ci gaba da zama abar watsi gaba dāya har abada ba. Tabbacin da baƙon nan na sama ya ba Ishaya shi ne: ‘A cikinta kuwa za a sami kashi goma, Za ta sãke dawowa, kuma za a cinye ta: Kamar itacen teil, da kamar itacen oak, Wadanda a cikinsu akwai tushensu, sa’ad da suka zubar da ganyayyakinsu: Haka zuriyar tsarkaka za ta zama tushenta.’ Aya ta 13.”

“Wannan tabbaci na cikas nufin Allah na farshe ya kawo karfin hali ga zuciyar Ishaya. Me ya sa ko da ikon duniya sun jera kansu gaba da Yahuza? Me ya sa ko da manzon Ubangiji ya gamu da adawa da ƙin yarda? Ishaya ya ga Sarkin, Ubangijin runduna; ya ji waƙar serafim, ‘Dukan duniya cike take da dāukakarsa;’ yana kuma da alƙawarin cewa sakonnin Jehobah zuwa ga Yahuza mai koma-baya za su kasance tare da iko mai gamsarwa na Ruhu Mai Tsarki; kuma hakan ya ƙarfafa annabin domin aikin da ke gabansa. Aya ta 3. Cikin dukan doguwar aikinsa mai wahala ya riƙa dāuke da tunawar wannan wahayi tare da shi. Na shekara sittin ko fiye ya tsaya a gaban ’ya’yan Yahuza a matsayin annabin bege, yana ƙara jajircewa, har yanzu yana ƙara jajircewa, a cikin annabce-annabcensa game da nasarar Ikilisiya a nan gaba.”

Prophets and Kings, 307–310.